

Sleedoornpages verwennen in Heemtuin Presikhaaf

Tekst: Kas van den Hofstad
Foto's: Sven Wiersma

De sleedoornpage is een vrij zeldzame vlinder, die ook in de buurt van een paar steden voorkomt. Arnhem en de directe omgeving vormt een van de bolwerken maar ook aan de zuidkant van de Utrechtse Heuvelrug, in de omgeving van Zwolle en op nog enkele plaatsen komen ze voor. Elke winter gaan enthousiaste vlinderliefhebbers op zoek naar de eitjes, ook in Arnhem.

De enkele millimeters grote eitjes, piepkleine golfballetjes, zijn 's winters het beste te zien, vandaar dat ze 's winters geteld worden. Ze zitten op jonge sleedoornstakken, vaak op een taksplitsing. In Arnhem worden ze geteld door de Vlinderwerkgroep van de plaatselijke KNNV-afdeling. Volgens Menno Venema van De Vlinderstichting worden hier jaarlijks honderden, soms zelfs duizenden eitjes van deze prachtige vlinder gevonden. De beste wijken voor de sleedoornpage liggen aan de zuidkant van Arnhem. Voorbeelden zijn De Laar-Oost, waar in 2023 maar liefst 956

eitjes werden geteld, en Rijkerswoerd met 673 eitjes in hetzelfde jaar. Zonder sleedoorns geen eitjes, maar toch komen ze niet overal voor waar sleedoorns groeien. Soms zijn er ook verrassingen, zoals een recent ontdekte locatie aan de noordkant van Arnhem, op Veteranenlandgoed Vrijland.

Advies

Heemtuin Presikhaaf wil graag een rol spelen bij het behoud van de sleedoornpage in Arnhem. Jaarlijks worden hier wel eitjes gevonden, maar een belangrijke stapsteen is het nog niet. Opvallend is wel de piek, aan gevonden eitjes in 2016/2017 (zie tabel). In dat jaar

Telgegevens van sleedoornpage-
eitjes in Arnhem:

2020/2021:	505
2021/2022:	1674
2022/2023:	2210
2023/2024:	1451
2024/2025 (tot eind jan):	1698

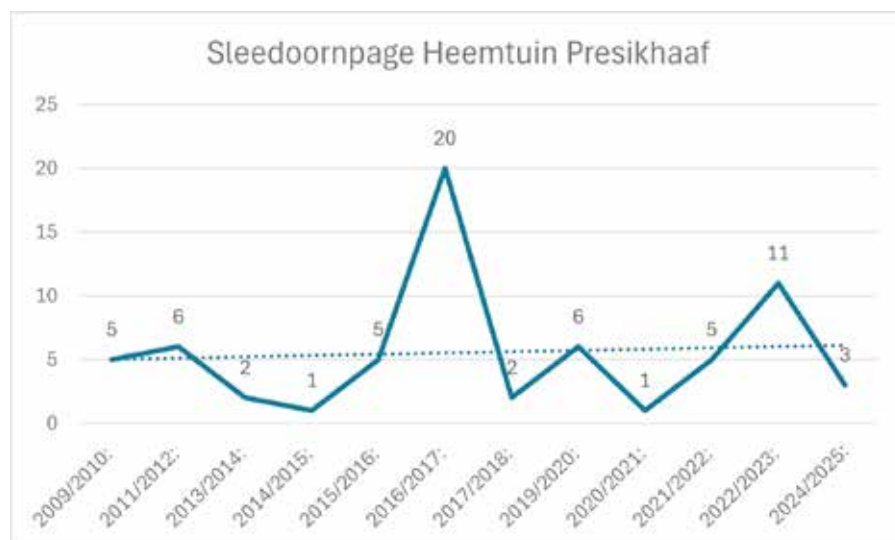
Bron: Vlinderstichting

Eitjes: net kleine golfballetjes

hebben er zaagwerkzaamheden plaatsgevonden en kregen oude sleedoornstruiken weer licht, waardoor ze zich konden gaan verjongen.

Menno Venema van De Vlinder-

Sleedoornpage, vrouwtje op koninginnekruid

Tips voor in de tuin

Wil je de sleedoornpage in je eigen tuin helpen? Controleer dan op waarneming.nl of verspreiding-satlas.nl of jouw tuin binnen het verspreidingsgebied van de sleedoornpage ligt. Zo ja, dan kun je sleedoorn (*Prunus spinosa*) of eventueel kerspruim (*Prunus cerasifera*) aanplanten. Wees er wel op bedacht dat sleedoorn scherpe doorns heeft en uitlopers maakt, vooral in een kleine tuin kan dat hinderlijk zijn. Je kunt de uitlopers wel makkelijk wegsteken. Liever geen sleedoorns in je tuin, dan kan kerspruim een alternatief zijn. Kerspruim heeft weinig tot geen doorns en maakt ondergrondse geen uitlopers, maar heeft evenals sleedoorn een prachtige bloei.

De volwassen vlinders vliegen van eind juli tot eind september. Ze zitten vaak vrij hoog in de bomen maar bezoeken wel bloemen voor de nectar. Soorten die in de nazomer rijkelijk bloeien zijn koninginnekruid, guldenroede en gewone bereklauw. Bovendien worden ze druk bezocht door andere vlinders en nectarzoekende insecten. Als je geen plek hebt voor sleedoorn, kun je dus ook nectarleveranciers aanplanten.

Door deze maatregelen kun je bijdragen aan het behoud van de sleedoornpage en genieten van een levendige, vlinder- en insectvriendelijke tuin.

Kas van den Hofstad is beheerder van Heemtuin Presikhaaf, onderdeel van natuurstad Arnhem.

stichting en Sven Wiersma van de Vlinderwerkgroep Arnhem tellen eitjes en adviseren ook over de sleedoornpage. Zij informeren mij, als beheerder over het gedrag van de vlinder en hoe de heemtuin aantrekkelijker kan worden voor deze vlinder. Hun kennis is hard nodig, want het helpen van de sleedoornpage is geen gemakkelijke opgave!

Voorkeuren en beheer

Sleedoornpages leggen hun eitjes voornamelijk in de oksels van jonge sleedoorns. Door rigoreus snoeien verdwijnen veel eitjes maar niet gesnoeide, te oude sleedoorns zijn ongeschikt. In het voorjaar eten de rupsen van het blad. In de nazomer leggen de vlinders weer nieuwe eitjes. Een goed moment uitkiezen voor het snoeien is dus best lastig. Sleedoornpages hebben een voorkeur voor sleedoorns tot ongeveer zes jaar oud. Exemplaren van zes jaar of ouder zijn vaak begroeid met korstmossen. Die oudere sleedoorns zijn niet meer interessant voor de sleedoornpage

en zijn toe aan verjonging. Menno en Sven benadrukken dat zulke oudere sleedoorns het best iets boven de grond afgezaagd (afgezet) kunnen worden. Een nette zaagwond bevordert hergroei beter dan afzetten met de bosmaaier. Het laag afzetten van de eerder genoemde oudere, met korstmossen begroeide sleedoorns, waar weinig of geen jonge scheuten meer aan groeien, kan met vrij weinig risico.

Mocht het snoeien van jongere struiken nodig zijn, dan is de zomer daarvoor de beste tijd. De periode tussen eind juni en half juli is het gunstigst om ongelukken met rupsen of nieuwe eitjes te voorkomen. Als het echt niet anders kan, dan heeft gefaseerd afzetten en snoeien altijd nog de voorkeur boven alles ineens snoeien!

In de Heemtuin houden we rekening met de momenten waarop we snoeien en is een nieuwe, gemengde haag met sleedoorn aangeplant. Bovendien zijn er volop bloeiende planten. Op die manier proberen we deze bijzondere vlinder in de Heemtuin te verwennen.